

Між сторінок війни

ЗМІСТ

1. Чуття серця

«Я вигорів», Герман Олександр;
«Вечір», Кириченко Каріна;
«Криниця», Кириченко Каріна;
«Жарина», Кириченко Каріна;
«Емоції», Король Катерина.

2. ДНК пам'яті

«Слово Богдана», Донченко Анна
«Трансформація», Кириченко Каріна
«Петриківка», Донченко Анна

3. Канонада болю

«Війна», Кириченко Каріна
«Місто Марії стоїть у руїнах», Ялуніна Євгенія
«Вже відцвіли каштани», Герман Олександр
«Дим під шкірою», Кириченко Каріна
«Світанок у мертвих містах», Кардаш Анна
«Magiropol. Drama», Кардаш Анна

4. Маяки надії

«У мене теж немає дому», Пашкевич Анастасія
“Мелодія терору”, Глуховецька Ольга
«Весняні сни», Пашкевич Анастасія
"Світло у мороці", Трофименко Влад
«Гілкою весна постукала у вікно...», Пашкевич Анастасія
«Бути», Донченко Анна
“Життя”, Кириченко Каріна

1. Чуття серця

Я ВИГОРІВ

Я вигорів... Немає більше слів...
Перо вже висохло, катма чорнила...
І відійшла колись рушійна сила,
Потік думок так швидко обмілів.

Я вигорів... Бо тіло – не душа:
Його покрили вмить земні турботи.
Щодня якісь нові перевороти
Саджають в клітку, наче те пташа.

Я вигорів... Буття таке хибке,
Душа замерзла у гарячій літі.
Моє перо на іншій десь орбіті
Шукає слово, ніжне і легке.

Герман Олександр

ВЕЧІР

Пресом натискаю на очні яблука
прожитого дня
дисиміляційно
здригаючись від байдужості
вечірнього заходу
що знічено
обіцяє
надію на ранкове осяяння
концептуальної вічності.

Кириченко Каріна

КРИНИЦЯ

Обпікає морозністю
крижана криниця пам'яті

скутої рукавом
доріг вибрукуваних
мудрістю.
Заглиблююсь у плетиво
мережного холоду
відлунною скрежетом
відерця ятристо- дитинного
поглинаю сутність яру думок –
глибинно- спонтанного
вечірнім відблиском
молитовного прощення.

Кириченко Каріна

ЖАРИНА

Витягаю з душі
жаринного помислу
азотового холоду камінь
обпечений буденністю
вторинного кришталю єства
занурююсь у нього
дощенту як зніжковіло зірка
у безкінечність людської кантати. ...
Брунатно-шовковими
яблуками любові
входжу
у веселкову блакить лабет
неба озонно-кришталевого
охоплюю
бетонні склепіння легкості
ніжними плитами вічності
пропускаю через мембрану
тихий крик сонячного проміння
карбуючи літери
буття
на внутрішньому боці душі.

Кириченко Каріна

ЕМОЦІЇ

Падає сніг.

Липкий і мокрий, він налітає, роззброює, плутається у волоссі, проникає у нутрощі, всмоктується там холодною порожнечою і, незважаючи ні на що, летить далі.

Гудить у вухах. І сніг... ох цей сніг.

Повсюди сніг.

Куди не оглянешся – він скрізь, застилає очі, обмежує, зупиняє, відокремлює від усього світу непорушною брамою свисту.

Ріже очі. Темне небо встилається хмарами. Холод сковує рухи. Треба йти далі.

Чорний пес за спиною. Іде слідом. Слідкує, крадеться, вистежує, полює. Гарячково мислю: звернути направо, наліво, зробити коло, не зупинятись, не провокувати, заплутати, відірватись, вижити.

Краєм ока знову бачу його - кошлатого, мокрого, знавіснілого. Сніг ніби й зовсім не затримується на ньому: відразу тане, наче не в змозі витримати обпікаючого пекельного жару псячого нутра.

Зустрілись поглядами. З рота капає слина. Або я, або він. Усе одно йду. Чи може зупинитися? Змиритися?

Іду та йду. Де ж кінець тій дорозі?

Хурделиця не вщухає, дужчає вітер. Сніг б'є в лице, і тільки вуличний ліхтар видніється в далечині. Один єдиний, самотній на багато кілометрів... Чорна синява, упереміш із білими шматками криги різко контрастують із єдиним острівком світла на цій планеті. Воно таке слабке й лякливе: то з'являється, то знову ховається у своєму єдиному сховку, але все ж таки продовжує світити. Для чого? Для кого? Надії в темряву, надії в порожнечу... Промінчик сподівань для загублених душ...

Наближаюся до ліхтаря. Важко йти – вітер збиває з ніг, але йду, тягнуся до його рятуючого світла. Як все ж не вистачає сонця.

Ось до ліхтаря вже рукою подати. Нарешті помічаю щось у його світлі. Щось маленьке й рухливе, воно переминається з лапки на лапку, пострибує у м'якому кружальці тепла, смішно смикає хвостиком – заєць! Підходжу ближче – точно заєць! Брунатна шубка розтріпалася, блакитні очі дивляться в саму душу, сполохано крутяться назад-вперед у пошуках виходу із сніжного полону: шукає прихистку сердега. Певно, такий самий випадковий подорожній. Я схиляюся, стаю на коліна, простягаю до нього руки: «Я тебе зігрію...»

Чорний псище вистрибує з-за спини. Секунда - і його зуби грузнуть в заячій плоті. Чути здушений пискіт і страхітливий звук кісток, що ламаються. Він дивиться мені в очі й щільніше зціплює щелепи. Лине кров, видно останні конвульсивні здригання зайця; і все - зайця нема. Різким порухом бісівського тіла він нахиляється й починає тріпати його залишками, бавлячись з тілом, наче із забавкою. З писку бризкає піна, і видно оголені ікла.

Розвертаюся і йду.

Цього разу не я.

Сонце.

Мружусь.

Сонце... Ось воно і з'явилося.

Тільки й видно, що сонце.

Пекуче й небезпечно. Сліпуче коло безпощадності серед сірої гостроти неба.

Воно пече і обпікає у млосній агонії тепла, випарює й припікає булькотливі абсцеси багна довкола голови.

Гострий камінь – наріжний камінь – під головою не дає ворухнутись. Простягаю руки до води в беспорядній боротьбі з тиснявою куртки й не можу дотягнутись.

І ось я бачу їх знов – очі. Червоні, налиті кров'ю очі на протилежному березі річки. Замружуюсь - і видіння зникає.

Вода тягне.

Тіло заніміло, відмовляється рухатись.

Нарешті підводжусь.

Лягаю.

М'яка парость трави впереміш з сухим бадиллям приємно шелестять в лоптках; прогинаюся і вмощуюсь зручніше. Польові квіти ніжно лоскочуть шию й руки. Вдихаю їх ніжний звабливий запах. Блактяве, чисте, весняне небо дихає свіжістю й прохолодою прями́нінько в лице. Ось,

ніби з полону поля, вилітає пташка, хвилина - і от їх уже цілий ключ. Такі малі, а так страхітливо тріпочуть крильцями.

Один ключ, за ним інший... Повертаю голову й поринаю у розпашілу землю. Прислухаюсь. Цвірконить, пищить, тупоче... У височезних нетрях шурхотить життя. Воно прокинулося так несподівано й неочікувано, гониме сонцем й вітром, пещене вечірнім затишком. Злагоджений хаос, у якому кожному є своє місце. Простягаю руки до нього в бездумному бажанні стати його частиною. Але він проти... Обколюю долоню об ... і її шпичок в'їдливо лишається у пальці: « Не лізь, людино!» Зітхаю – сумно й болісно.

Підношу палець ближче до очей. Кожен бореться по-різному.

Пробую витягнути цупку колючку, але вона, здається, увійшла так глибоко в шкіру, що й не вийде. Нарешті мені це вдається. Витягаю її, неначе скалку з серця, і викидаю геть.

І знову кров. Вона проступає на пучці, формується краплиною й швидко стікає вниз, залишаючи по собі тягучий іржавий слід. Я не можу.

Перевертаюсь на живіт й враз здригаюсь, неначе в судамах. Від запаху крові стає млосно. Витираю пальці об ґрунт, у надії позбутися цієї гідоти, але вона не зникає. Навпаки збільшується й розтікається страхітливою калюжою довкола мене. Усе заплило – і квіти, і земля, і небо; і от я лежу посеред кривавого поля. Несамовито впиваюсь в землю, рву руками молоду зелень, вириваю її з корінням із матиного, уже ні на що не здатного лона, нігтями видаю клапті її плоті. Жалюгідне ячання змішалось з криками болі - і я нарешті плачу.

Скільки тих невиплаканих сліз.

Десь на зеленому лужку мекають козенята...

Король Катерина

2. ДНК пам'яті

З «Історії русів» відомо,
що Богдан Хмельницький звертався
з полум'яною промовою до реєстрових козаків,
котрі пливли на човнах разом із Барабашем під
Жовті Води, щоб битися на боці поляків.
Пристрасний гетьман переконав людей
стати під українські стяги...

СЛОВО БОГДАНА

Помисліть, брати і друзі,
Помисліть і розсудіть...
Чи ж тільки пивом у пузі
Та салом з цибулею жить?!
Чи злотими можна змірять
Дніпра – ріки глибину?
Це ж треба: ляхам повірить!
(Печаль на мою сивину).
Чи зможе карась на пательні
Забити вам степу дух?
За кривди і муки пекельні
До помсти клич уже вщух?
Поки голова на плечах,
Подумайте, розсудіть:
Як після такого зречення
Нащадкам у вічі глядіть?
Озброїлись супроти кого?
Шаблями кого сікти?
Кругом ворожа облога.
То як нам себе наректи?
Барабашевими слугами?
Холопами полячні?
Що здобували потугами,
Зруйнуємо в маячні?
Браття єдиновірні!
Так вас зову і звав.
Козак – і попихач покірний...
Такого ще світ не знав.
Вкраїна моїми вустами
Вас просить, блага, велить:
Єднаймося під корогвами
Єдиного ворога бить!
Одна у нас віра й Вітчизна.
То й думка єдна хай одна:
Волі... чи слави і тризни
Випиймо чашу до дна!

Донченко Анна

ТРАНСФОРМАЦІЯ

Вивільняюсь холодним
айраном з лави
запліснявілих споминів
де цілунок
був коциком
нічних зірок
що сленговим шибуй
котиться на гору
відліку життєвого ритму...
Одягну опанчу предків
де обійми були скоріше
колчанами ніж стрілами.
Carpe diem щоб відчутти
сповна життєдайну силу...

Кириченко Каріна

ПЕТРИКІВКА

Оживають квіти на тарелях,
Пахне п'ярко хміль на килимах.
У Різдвяних свячена купелях
Петриківка – в фарбах і нитках.

Від землі – до матері і сина
Жаром б'є півоній, павичів.
Та невже ж це наша рідна глина?
Сажа й крейда слобожанських родичів?

Ткач і маляр петриківський потрудилися,
Думу вклавши в розписи свої.
В водах Чаплінки, красу створивши, вмилися,
Славу роду переповнивши краї.

Господи, душі ж якої треба,
Щоб за нею ні гроша не мать,
А до неба славу України
Петриківським розписом піднять!

Донченко Анна

3. Канонада болю

ВІЙНА

Байрактаром лечу
над скошеним полем
оголеної душі
криптограмою закарбовую
думки жахливої істоти
без упини
крапаючи червоним решетом
на чисту землю
засніженого лютого
хапаючи на ходу
повітря за обидві руки
страченого дитинства.

Кириченко Каріна

МІСТО МАРІЇ СТОЇТЬ У РУЇНАХ

Місто Марії стоїть у руїнах
Серед розбитих вітрин, автівок і мрій.
Місто Марії стоїть на колінах.
Ні підняти, ні впасти - отак під прицілом і стій.

Містом Марії блукають тіні.
Померлий театр, як і душі у ньому - німий.
Місто Марії схоже нині
На місце, куди не зійшов би із неба жоден святий.

Місто Марії майже втратило віру
У Марію, в Христа, у будь-що загалом.
У місті Марії нині пахне горілим.
Місто Діви стало сталевим щитом.

Ялуніна Євгенія

ВЖЕ ВІДЦВІЛИ КАШТАНИ

Вже відцвіли каштани за містами,
І зеленню покрилася земля.
Пішла кудись зарослими стежками
Заплакана, розстріляна весна.

І літо так сполохано й несміло
Спустилося хмаринкою до нас.
Якесь це літо невимовно сіре,
Неначе переплутало свій час.
Йому болять річок і неба рани,
Його тривожить верболозу плач.
Задимлене, розтрощене поганом...
Над літом грізний меч підняв палач.

Герман Олександр

ДИМ ПІД ШКІРОЮ

Підхвачений
вітром осінньої мелодії
мінорної лечу стежкою
страченої юності
шкірою
відчуваючи запах
вчорашнього диму
від збитих ракет ...

Кириченко Каріна

СВІТАНОК У МЕРТВИХ МІСТАХ

Світанок у мертвих містах.
Спробуй тут знайти дитину за номерами на хрестах.
Спробуй згадати, де ще можна набрати води.
У мертві міста з туманом пливуть холоди.

На блокпостах чужі прапори.
Не дивись на могили, дивись догори.
Он бачиш – там небо, спокійна блакить.
Вона завжди усміхалась, коли вдавала, що спить.

Вона завжди уві сні торкалась твоєї руки.
Від твого дому залишилось лиш сміття і прожиті роки.
Від твого дому залишився лиш попіл і відлуння заграв.
Залишився лиш попіл і той би з собою забрав.

Кардаш Анна

MARIUPOL

DRAMA

Замурдовані душі приреченого життя.

Біль незагоєних ран...
Горіли фіранки, вили пси,
Горіло наше буття.

В холоднім підвалі
Запах фосфору пожирав всі сніданки.
І повторював нам щодня –
Це Війна.

Безперестанку гаряче залізо
Виймало наші серця.
Крало світанки й надії:
«Дожити б до ранку».

А балконні завіси
Ховали мертві тіла,
Які ще довго конатимуть
В наших серцях.

Там, серед завалів, і досі
Гуляють діти босі.
Вони тепер стрічатимуть там
Кожну осінь.

Від скажених пострілів
Час покинув наші простори.
А чад смерті почав панувати.
І ми знали: варто втікати.

Та занадто вже складно
Життя наздогнати...

Останні хвилини згорали в сирому,
З бетону, підвалі.
І в сонних надіях нас діставали
З-під сталевих завалів.

Ні, ми не мертві. І нас не злякали:
Країна стоїть – її не здолали.
Міць України весь світ тепер знає.
З новою силою «Слава Україні!» лунає!

Кардаш Анна

4. Маяки надії

У МЕНЕ ТЕЖ НЕМАЄ ДОМУ

Сказав поет; «У мене немає дому...»
Господи, а де у мене дім?
Лиш обгорілі стіни й діри-вікна.
Згоріло все, що й було у нім.

Згоріли фотографії, книжки дитячі
І мій улюблений ще змалечку ведмідь.
А пам'ять не згоріла. Не пробачимо
Тим нелюдам, що зруйнували мир і дім.

Тим, що дитинство наше розтоптали
І вбили вчительку, ім'я якій Любов,
Що мій Гостомель рідний сплюндрували.
«Ми не пробачимо», - кажу я знов і знов.

Моє містечко рідне стало привидам;
Такі страшні кругом лежать руїни.
Війна нас і зміцнила, й згуртувала.
Надія є. Надія не загине.

У мене немає школи: її зруйнували рашисти.
І сад обгорів мій милий.
Та в мене є Україна.
І є наші Збройні Сили.

Пашкевич Анастасія

МЕЛОДІЯ ТЕРОРУ

Кожен раз, як лунає новий постріл, новий вибух , чутно гуркіт, з яким їдуть танки, щоразу серце завмирає. Серце, але не голова. Очі шукають прихистку, поранених побратимів, вуха пробують вловити накази командира попри весь цей гамір, попри мелодію війни , котра так швидко засідає в голові. А думки... Вони змінюються зі швидкістю світла: знаєш - ти потрапив не просто в пекло, ти потрапив в епіцентр людського гніву, жорстокості й болю. Таке враження, ніби звідси вже не вийдеш. Я прийшов сюди, як у чистилище , добровільно й без надій , щоб виконати роботу, яку на мене поклала моя совість.

Ноги біжать, берці стукають по роздробленому ґрунту, піднімаючи за собою попіл , який навіть не встиг влягтися. Єдине, що ти чуєш, це ось цей стукіт , все інше сприймається, як білий шум, і ти в трансі пробігаєш метр за метром, аж поки тебе хтось не хапає за ногу й кричить над вухом: “Пригнись!”. Ти це робиш автоматично, неначе кожен м’яз твого тіла був готовий до цього різкого руху з самого народження.

Я присів за якимось уламком від корпусу танка, присипаного землею. Це ненадійне укриття чомусь відчувалося як королівська фортеця, де я міг на мить вийти з трансу й сфокусуватися на побратимові, що сидів коло мене. Десь між ребрами, в ньому був осколок, який на швидкості зумів проткнути бронік, і йому явно було важко дихати. Над нами зі свистом пролетів снаряд.

-Ці тварюки, вони луплять, як скажені. Нам треба йти в контрнаступ, але під таким “дощем” ми нічого не можемо зробити ... Він віддихався після довгого речення й, сплюнувши гірку на смак слину продовжив:

-Треба перечекати, поки в них хоча б трішки позакінчуються снаряди або коли стемніє. А ти, безсмертний, біжиш під такими обстрілами, як Нео з "Матриці". Давно з Богом не балакав? - його іронічний смішок з власного жарту коштував йому нової хвилі болю.

-У мене був наказ: я мав відтягнути наших хлопців, тих, хто на першій лінії вцілів, я і ще п'ятеро, ми маємо... - я озирнувся навколо й зрозумів, що хлопці, які були зі мною, пропали. Я настільки механічно й бездумно біг, що навіть цього не помітив. Світла думка про те, що вони можуть бути досі живими, навіть не заглянула за бетонну завісу відчуженості в моїй голові.

-На першій лінії нікого вже немає й командира, який віддав тобі наказ також. Я хвилини 5 тому бачив, як він відлетів метрів так на 15, по частинах.

Від цих слів я навіть не смикнувся, таке враження, ніби мене залили важким металом, що не дає серцю стукати. Мені здається, я навіть не міг кліпнути, щоб звільнити очі від пилу, який жалив їх, ніби оса.

-Ми тут пересидимо. Головне не висовуйся. Дай Боже, вночі відступимо. Тоді почнемо лупити з нашої артилерії, русні вже набагато менше. Наші на першій лінії їх порозріджували ціною свого життя, хоча, знаючи ворога, вони кинуть сюди ще порцію гарматного м'яса, - на його обличчі проступила гримаса болю, раптом він став не схожий на себе, відкашлявся кров'ю й намагався помаленько вдихати переповненого відчаєм повітря . Тоді я повністю отямився, бетонна завіса впала - і я ... злякався смерті, його смерті.

-Ти, ти поранений, я давай, я тебе понесу, тобі потрібна допомога.

-Ми не пройдемо, не сподівайся, дурню, краще чекати тут, - сказав він вже набагато тихішим й хриплим голосом.

-А якщо вони зайдуть сюди? Я не піду в полон.

- Довіряй нашим, не зайдуть, їх стримують. Все, що ми зараз можемо зробити, - це молитися й чекати.

Мій побратим був старший за мене, мав років 30-35. Хоч ми й не перший раз вибиралися з такого жаху разом, але тільки зараз я зрозумів, що насправді не знаю його зовсім, і якщо він загине, то залишиться в моїй пам'яті як безіменна пляма крові. Від цього мені стало так злісно. Я не міг

повірити, що людина може так просто зникнути для мене, для всього світу, стати черговою одиницею, що буде додана до числа загиблих. У моїй голові з'явилася ідея. Я вірив, що це єдиний вихід. Появилось бажання стати для нього героєм, і я його не послухав. Повірте, згодом я не один раз пригадував ту злість, ту несправедливість, яку я так хотів побороти, те рішення, про яке серце мені в той час кричало, й крик той заглушив слово розуму.

Піднявши його, попри все його обурення й слова, що я нас зведу в могилу, побіг в бік до найближчого нашого окопу. Мені здавалося, що біг я швидко, але навколо нічого не змінювалось - все ніби стояло на місці. І ця константа нарешті закінчилась тоді, коли за кілька метрів біля нас щось гепнуло, мене відкинуло. Пам'ятаю, що я навіть не встиг заплющити очі, світ перетворився на чорну пелену без мого дозволу. Звук застряг у вухах й відлунював в моїй порожній голові. А в роті був смак крові настільки сильний, що мені здалося неначе я від нього оп'янів .

Коли я знов відчув вітер й твердість землі під своїми плечима, віддав сам собі наказ: почати дихати. Холодне, навіть крижане повітря вмить роздерло мої легені так, як роздирає маленьким дітям при народженні. Я мріяв так само гірко й голосно заревіти, як вони, але не зміг. Тоді вирішив розплющити очі, але звук дійшов набагато раніше й, на превеликий жаль, це не була божествена мелодія, яка грає перед воротами раю, а всі ж ті самі крики й вибухи. Тоді я вирішив не відкривати очі, а залишитись сліпим, щоб не бачити картинок, які перетворюються на вічні спогади в моїй голові. Я пролежав вічність, мені так на той час здавалося, вслухався й водночас відштовхував усе, що могло принести мені розуміння: я ще досі на тому полі, а не в Бога. Й тоді, як кулею, пробила голову думка, що я ж біг не один. Я не маю права так запросто віддавати своє життя, поки не врятую його. Ця думка взяла під контроль кожную клітину мого тіла, заставила кров бігти по венах, очі відкритися. Такого імпульсу я не відчував ніколи у своєму житті. Це не мотивація - це інстинкт, який примусив мене ожити.

Зразу піднятися я не зміг, щиро не розумів чому. Чому цей рух для мене був аж настільки недосяжним. Мені здавалося, що найголовнішим моїм обов'язком й одночасно найсильнішим та найпотаємнішим моїм бажанням було саме встати. Після декількох спроб підвестися з цієї сирії від крові землі мій зір нарешті впав на ноги, тоді все встало на свої місця.

Я зрозумів, що одного бажання недостатньо. Настав той момент, коли я не керую подіями, а лише пожинаю наслідки. Відчаю не було, просто хотів, щоб все це швидше закінчилось. Тому вся моя рішучість, як і почуття провини та обов'язку, відпустили мою душу й дали мені знову спокійно заплющити очі. Коли знов прийшов до тями, наді мною стояли два побратими. Вони перемотували мені ноги, видно було, що це не перша перев'язка, бо за той час я б уже давно стік кров'ю. Вони не зронили ні слова. Тоді вже стемніло, проте я бачив їхні очі. Мені здається, що саме їх запам'ятав найкраще. Очі були порожніми, таке враження, ніби їхнє дзеркало душі розбилося назавжди. Вони підняли мене й так соромно мені було, що не зміг зробити цього сам. Я через силу розкрив пересохлого рота й осмілився запитати:

-33 бригада, Соловій Євген живий? - це той хлопець, якого я ніс. Я знав, яка буде відповідь, проте якщо зараз не спитаю, то потім ніколи не наважусь дізнатися, буду боятися почути правду...

- Помер 7 годин тому від вибуху, відразу, - відповів мені один із хлопців, відповів так точно й швидко, бо знав: якщо залишати цю інформацію в своїй голові хоча б на секунду довше, то вона роз'їсть усе, не залишить ні клаптика колишнього тебе. Я також це знав, проте піддався, не зміг встояти, й мій мозок заповнила ця думка. Після їхньої відповіді вже не міг дозволити собі хоча б краплю апатії. Здавалося, неначе всі мої почуття, думки, емоції, які я сховав так далеко за бетонною стіною, вивернули назовні. Все це перетворювалось на несамовитий біль, на найстрашнішу каторгу. Було так нестерпно, невже моя помилка, моє рішення впевнено й самовільно забрало в когось сина, українського сина. Я хотів, щоб мене хтось виправдав. Сказав, що все не так. Забрав мою провину, подарував мені спокій ... Мама - це б зробила моя мама.

Й знаєте примарилась мені вона, ніби почула. Я знав, що то примара, бо її з нами вже 8 років немає. Вона стала переді мною, й від неї йшло сяйво, проте від цього сяйва не було світліше навколо. Воно було в моїй голові, було таке тепле й ніжне - мама подарувала мені довгоочікуваний затишок. Ця мить спокою, вона зупинила час, вона була такою рідкісною, тому я не хотів її відпускати. Мені здавалося, що хоча б один маленький подих може повернути мене у світ живих, забрати в мене маму, злякати цю мить, кинути мене назад в пекло. Тому я не дихав. А мама стояла біля мене, посміхалась. Здавалося, наче вона витирає бруд з мого лица, гладить

мене по голові, поправляє закривавлену форму й каже: “Вставай, сину, час вставати”.

Мене заставили вдихнути. Різкий запах нашатиру вдарив у ніс, розколов мій спокій на маленькі уламки. Я вже був у шпиталі. Вірив, що зумів зберегти мамине тепло, але згодом виянилось, що це температура, по ногах пішло зараження. Я не міг сфокусувати погляд ні на чому, все пливло. Чув, як люди кричать від болю, я кричати не хотів. Хотів здаватися мертвим, їм легше. Я лежав і думав, згадував дім, як тікав на перервах зі школи, як їв бабусин пиріг з ревенем, як гуляв з татом лісом й гукав його кожен раз, коли бачив невідомий гриб. Як дідо вчив мене кататися на велосипеді, а брат - тасувати карти. Як з мамою ходили вибирати мені костюм на свято. У цей момент це все було таким важливим для мене. Чомусь я був готовий схопитися навіть за найсумніші спогади, бо все це було моє життя. Я відчував, ніби хтось хоче в мене його забрати, стерти мене, знищити все що в мені було. Мої думки помало

розсмоктувались, губились, мутніли. Й тоді я згадав, що саме за це життя я пішов боротися, за нього й ще за тисячі таких самих життів. У мені знову пробудилась та рішучість, супротив. Я був готовий битися, захищати кожен осколок своєї розбитої душі, чому я повинен комусь її віддавати. Невже я настільки слабкий, що не зможу зламати цикл долі ? ... Але перед тим трішки посплю, буквально на мить заплющу очі.

- Вставай , сину , час вставати, - почув мамин голос десь з коридору.

І я прокинувся, тільки не в шпиталі, а у своїй кімнаті. За вікном літо, моє маленьке ліжечко було таким зручним, на полицях стояли колекційні машинки. Правда, щось тиснуло в спину, а справді: я ж усю ніч читав підручник з історії України за 7 клас, так і не здав його вчора бібліотекарці перед літніми канікулами. У кімнату зайшла мама, витираючи руки об рушничок.

- Так ти вже встав, йди снідай, бабуся спекла твій улюблений пиріг з ревенем.

- Мамо, мені приснився такий страшний сон, ніби я був на війні і нас обстрілювали, мені відірвало ноги і я ... - я чомусь почав плакати, проте мама сіла біля мене, обійняла і ніжно з такою радістю мовила:

- Сину, не переживай, завдяки нашим героям ми вже давно перемагли.

Глуховецька Ольга

ВЕСНЯНІ СНИ

– Ти знову, доню, плакала вночі...
Ці зойки й крики серце розтинали.
Ти плакала так само , як тоді,
У перші дні рашистської навали.

Коли ракета влучила у дім,
Палало все, удень, здавалось, смеркло,
Коли кадирівці у селище зайшли,
Коли із раю тут зробилось пекло.

– Ти знов кричала, доню, уві сні,
Зривалась, плакала, до мене все тулилась
І щось крізь сон казала ти мені.
Неначе пташка у клітинці билась.

– Я знову, мамо, бачила той сон.
Ми у підвалі. Холод і задуха.
І страшно так, бо це війна й полон.
І звуки вибухів нам рвуть серця і вуха.

І снівся ще чеченець з автоматом.
На мене страшно-страшно він дивився.
Здавалося, я й світу не побачу.
Прокинулася... Я тремчу і плачу.

– Ти , доню, усміхалась уві сні.
Що снилося, скажи мені.
– Мені приснилася ясна, погожа днина.
Раділи люди. Сміялася дитина.

Усі щасливі, як одна родина.
Сіяло сонце і цвіли сади.
Удаль вела осяяна дорога.
Мені приснилась, мамо, Перемога.

Пашкевич Анастасія

СВІТЛО У МОРОЦІ

Цьогоріч Різдвяний Дух прокинувся несподівано рано. Щось невідоме й темне розтривожило його світлу, добру душу, щось не давало дихати й відчувати сповна радість прийдешніх свят. Це дивувало і лякало водночас. Він глибоко вдихнув і подумав, що пора братися до роботи. Легкими кроками вийшов зі свого звичного сховку.

Безкрає білосніжне море і свіже морозне повітря збадьорило Різдвяного Духа і він, упевнено розпростерши могутні крила, піднявся в небо.

Безмежжя світу... Піки гірських хребтів, вкриті снігом, свіжо-зелені луки з отарами овець, гарячі піски пустель і палюче сонце, лавандові поля, яким кінця - краю не видно, морські простори зі свіжістю літнього бризу... Чого тільки не бачив Різдвяний Дух на своєму шляху. Для нього це було звичною справою: облетіти увесь світ напередодні Різдва, заглянути у кожне вікно, шибочку, чи ба, у кожну шпаринку, радіти й веселитися разом зі щасливими людьми, втішати й підбадьорювати нещасних, а головне - вселити їм у душі віру в диво й вплести мереживо різдвяного духу. Відколи й світу ділився Різдвяний Дух з людьми своєю силою, давав їм насагу на увесь наступний рік.

І ось ще один помах крил... І ще один... Надзвичайно яскрава картина відкрилася Різдвяному Духу на шляху. Він повільно й тихо спустився на землю.

Сяйво різдвяних вогників по всьому місту сліпило й радувало очі, різдвяні віночки на дверях нагадували про скорий прихід свята, люди радісно усміхалися одне одному, хтось поспішав за подарунками, а хтось, навпаки, без поспіху, насолоджуючись спокоєм, пив ароматний чай або глінтвейн просто на вулиці.

А ось і діти - головні поціновувачі Різдва! Ось хто найбільше чекає свята! Червоні, розпашілі від морозного повітря, впевнено й стрімко вони летять по ковзанці із сяючими від захвату обличчями.

Здавалося, саме повітря тут було настояне на запаху ялиці й шишок, світла й добра, а дух Різдва легко витав у повітрі. Щасливі й радісні обличчя навкруги сповнили Різдвяного Духа силою, бо все, що робить людей щасливими, щастям відблискує і в ньому самому. Тут усе добре - можна летіти далі. Попереду ще багато справ, багато місцинок, куди треба обов'язково заглянути. Але десь глибоко відчуття тривожності таки не покидало його душу.

Стрімкий потік повітря легко підняв Різдвяного Духа в небо. А серед зірок залишився лише молочний слід від його льоту...

Тепер попереду чомусь була непроглядна темрява. Чого б то? Де поділася казковість свята, де мерехтіння вогників, де щасливі дітлахи, де?.. Чи вже час спускатися? Але куди?..

І щойно Різдвяний Дух торкнувся землі, рівновага десь поділася, і він сторчголов полетів у морок...

...щось тепле й м'якеньке торкнулося його обличчя. Різдвяний Дух розплющив очі і поряд себе побачив маленьке кошеня. Та там був ще хтось. У напівтемній великій кімнаті він розгледів багато людей. Усі вони були різні: дорослі й малі, молодь і старенькі; але щось невловимо невидиме поєднувало їх в єдине ціле. Щось тримало цих людей укупі в цьому...

- Підвал! - врешті зрозумів Різдвяний Дух і вжахнувся. Що тут роблять усі ці люди?! Хіба не мають вони зараз прикрашати ялинки, бігати по магазинах у пошуках подарунків, готувати смаколики?

Він навшпиньки підійшов до гурту. Всі зібралися навколо маленької зеленої красуні - ялинки, яка здавалася різдвяним дивом у цьому холодному темному підвалі. Хтось запалив свічку, прилаштував її біля прикрашеного деревця, і обличчя людей, щойно такі втомлені й сумні, засяяли щастям. У когось невідомо звідки взялася одна-єдина мандаринка, і її неймовірний аромат нагадав про те, яким гарним було життя до... До війни... А особливо радісними стали оченята дітей. Від їхніх усмішок аж розвиднилося у тому страшному людському сховку.

- Ну все, доню, ходімо спати, вже ніч заходить, а якою вона буде, не знає ніхто, - тихо проказала матуся до своєї донечки.

- Мамо, а можна ще одну хвилиночку свята, ну будь ласка, ще одну маленьку хвилиночку? Я так його чекала...

- Ходи, доню, поспи трохи, допоки тихо. У нас ще обов'язково буде свято і купа подарунків, і велика ялинка, а поки... нехай тобі насняться різнокольорові сни, а Різдвяний Дух торкнеться нас своїм крилом і дасть сил витримати усе разом, - матуся ніжно пригорнула до себе дівча, - бо щастя у кожній прожитій хвилині.

Різдвяний Дух втомлено сповз на підлогу. По його щоках текли гарячі сльози, а почуття гордості за цих нескорених людей розпирало груди. Він знав: цінність життя – це крила, які не дають їм упасти в темряву й тримають високо в небі, а краплинки щастя і світла треба знаходити і в найпохмуріші, найтемніші часи свого існування.

Трофименко Влад

ГІЛКОЮ ВЕСНА ПОСТУКАЛА У ВІКНО

Гілкою весна постукала у вікно
Моєї тимчасової квартири.
Здалось на мить: війна – то тільки сон,
Що живемо ми в тиші та у мирі.

Здалось на мить: закінчилась війна
І мир прийшов з весною в Україну,
Черешня завітчалась запашна
І десь з небес пташина пісня лине.

Що грім гримить, . весняний перший грім.
Що злива змиє геть усе від бруду.
Над світом Перемога засіяє
Я вірю в це!.І знаю: так і буде.

Пашкевич Анастасія

БУТИ

Нам у Європі бути чи не бути, -
Ведем дебати вже не перший рік.
Чи босими ввійти, чи лапті взути,
Оті, що з лика плів прадавній чоловік?

Та двері в світ давно уже отворені.
Лоби не бийте в неіснуючий заслін.
Ще Лесею Європа упокорена.
Згадайте корені і встаньте із колін.

Ми з нею Грузію пізнали і Єгипет.
Та й Україну, що там говорить.
В слабких руках перо було як скіпетр,
Державу ж почала вона творить.

Тож досить, сумніви долаючи, питати,
До Бога руки склавши у мольбі.
Всепереможно, ствердно і крилато
Лунає Лесине нескорене «to be»!

Донченко Анна

ЖИТТЯ

Рухаюсь оксиморонно-впевнено
обганяючи
власні кроки
швидкісним літаком
думок
використовую
інтермецну пробіжку
для синхронного поєднання
заіржавілого
розуміння краси.

Кириченко Каріна